

PARLAMENT DE CATALUNYA

Presidència de l'honorable Sr. Joan Casanovas

DIARI DE SESSIONS

Sessió del dia 8 de juny del 1934

SUMARI

S'obre la sessió a tres quarts de sis de la tarda, sota la presidència de l'honorable senyor Joan Casanovas.

Lectura i aprovació de l'acta de la sessió anterior.

Ordre del dia:

Prec del senyor Farreres i Duran al senyor Conseller d'Economia i Agricultura referent a la talla d'arbres.

Resposta del senyor Conseller d'Economia i Agricultura i rectificació del senyor Farreres i Duran. El senyor Simó i Bofarull s'adhereix al prec del senyor Farreres i Duran. Li contesta el senyor Conseller d'Economia i Agricultura i rectifica el senyor Simó i Bofarull.

El senyor Ruiz i Ponseti, amb la vènia de la Presidència, reitera el prec formulat ahir al senyor Conseller de Justícia i Dret referent al processament del Conseller municipal de Barcelona senyor Granier Barrera.

Resposta del senyor Conseller de Justícia i Dret.

Rectificació del senyor Ruiz i Ponseti.

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió relatiu al Projecte de Llei sobre la capacitat jurídica de la dona i dels cònjuges.

Continua la discussió de totalitat.

El senyor Tauler, per la Comissió, contesta als senyors Simó i Bofarull, Romeva i Ruiz i Ponseti. Per acabada la discussió de totalitat, s'entra a la discussió dels articles.

Articles 1.er i 2.^{on} — Es dona lectura a un vot particular del senyor Rovira i Virgili demanant la refusió d'aquests dos articles i donant-hi una nova redacció.

El senyor Tauler, per la Comissió, l'accepta.

Es rebutjada una esmena del senyor Simó i Bofarull demanant la supressió dels arts. 1.er i 2.^{on} Han votat a favor els senyors Simó i Bofarull i Romeva.

S'aproven els arts. 1.er i 2.^{on}, que passen a ésser art. 1.er en la seva nova redacció.

Article 3.er del dictamen. — Es dona lectura a un vot particular del senyor Rovira i Virgili que és rebutjat.

El senyor Tauler, per la Comissió, proposa la supressió del darrer apartat de l'article.

Es rebutjada una esmena del senyor Simó i Bofarull demanant la supressió d'aquest article. Voten a favor els senyors Simó i Bofarull i Romeva.

S'aprova l'art. 3.er (que passa a ésser 2.^{on}), en la forma proposada pel senyor Tauler.

Article 4.º del dictamen. — Es dóna compte d'un vot particular del senyor Rovira i Virgili i d'una esmena dels senyors Simó i Bofarull, Ibars, Romeva i Ruiz i Ponseti.

El senyor Simó i Bofarull defensa l'esmena. Li contesta el senyor Conseller de Justícia i Dret.

El senyor Simó i Bofarull retira l'esmentada esmena i es rebutja el vot particular del senyor Rovira i Virgili.

S'aprova l'art. 4.º

Article 5.º — Es dóna lectura a una esmena dels senyors Simó i Bofarull, Ibars, Romeva i Ruiz i Ponseti, que la Comissió accepta.

S'aprova aquesta esmena convertida en article.

Article 6.º — Després d'unes explicacions del senyor Tauler referent a altres esmenes dels senyors Simó i Bofarull, Ibars, Romeva i Ruiz i Ponseti, el senyor Simó i Bofarull retira les esmenes de referència.

El senyor Conseller de Justícia i Dret proposa a la Cambra la supressió del darrer paràgraf d'aquest article i així s'acorda.

S'aprova l'art. 6.º, que passa a ésser 5.º

Article 7.º — El senyor Conseller de Justícia i Dret proposa una modificació en la redacció d'aquest article.

Es rebutjat un vot particular del senyor Rovira i Virgili.

S'aprova l'article amb la modificació proposada pel senyor Conseller de Justícia i Dret.

Article 8.º — Es aprovat sense discussió.

Article 9.º — A proposta del senyor Conseller de Justícia i Dret és suprimit.

Article 10. — El senyor Coromines formula una esmena verbal sobre l'entrada en vigència de la Llei.

Intervenció del senyor Ruiz i Ponseti.

El senyor Conseller de Justícia i Dret s'adhereix a la proposició del senyor Coromines, al mateix temps que contesta al senyor Ruiz i Ponseti.

S'aprova l'art. 10, que passa a ésser 8.º, d'acord amb les modificacions fetes verbalment.

Resta pendent d'aprovació definitiva aquest projecte de Llei.

Lectura del dictamen de la Comissió sobre la proposició de Llei modificant l'art. 57 de la Llei Municipal de Catalunya.

Ordre del dia per a la sessió de dimarts.

S'aixeca la sessió a les set menys onze minuts de la vetlla.

S'obre la sessió a tres quarts de sis de la tarda, sota la presidència de l'honorable senyor Joan Casanovas.

Al banc roig hi ha els honorables senyors Consellers de Justícia i Dret i de Finances.

Es llegida i aprovada l'acta de la sessió anterior.

ORDRE DEL DIA

Precs i preguntes

La talla d'arbres

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Farreres i Duran.

(*Entra a la Cambra l'honorable senyor Conseller d'Economia i Agricultura.*)

El Sr. FARRERES I DURAN : Senyors Diputats : M'he de permetre fer un prec a l'honorable senyor Conseller d'Agricultura i Economia referent als abusos que es vénen cometent a diversos llocs de Catalunya, i especialment en l'alta muntanya bergadana, per les talles d'arbres abusives, contravenint les disposicions que el Govern

de la Generalitat té dictades per a llur defensa. Com saben molt bé els senyors Diputats, i el Conseller d'Economia i Agricultura del Govern de la Generalitat, des del començament del règim autònom s'ha vingut preocupant d'aquests abusos i ha intentat deturar-los, i, per tant, ha reglamentat les talles d'arbres. Això ha motivat una lluita constant per la manca d'elements de vigilància propis, i per quan el cos de guardes forestals encara pertany a l'Estat, demés per vici d'una colla d'anys els altres agents d'autoritat que haurien de vetllar pel compliment de les disposicions vigents, han vist com s'anaven cometent aquests abusos que es convertien en costum i ja ni els denunciaven ; però així i tot, la intervenció enèrgica de la Generalitat quan era titular del Departament d'Agricultura el malanguanyat President l'honorable Francesc Macià, després durant el temps que regentaren aquell Departament els senyors Selves, Xirau, Mies, més tard el senyor Ventosa i Roig, sempre es va anar accentuant aquesta vigilància. A l'entrar la V. S. en el Consell de Govern de la Generalitat de Catalunya, amb un gran encert, va continuar aquesta mateixa política, superant-la a mesura que els elements

que venien a les nostres mans ho permetien. Amb això he de rendir a la V. S. un elogi cordial.

Ara bé, no escaparà a la V. S. ni als senyors Diputats que amb tot i aquests esforços del Govern, els abusos encara han estat possibles, i jo em crec en el deure de denunciar-ne alguns, perquè aquests dies, recorrent les comarques de la zona sub-pirenenca, he pogut comprovar que aquests abusos persisteixen, filtrant-se ja dintre de la mateixa Llei que regula aquestes talles. Demanen permisos d'aclariment de boscos, per exemple, i aleshores aquests aclariments es converteixen en un abús de talla; no arreu, però de talles del 70 i 80 per cent precisament de tots aquells plançons i arbres que el dia de demà, que en un temps no llunyà, donades les condicions climatològiques i de sol d'aquella zona, han d'ésser una riquesa efectiva per a Catalunya, una riquesa efectiva per al mateix propietari que, avui, enlluernat per les necessitats del moment de realitzar una quantitat sobre aquells boscos, no veu l'objectiu de demà, quan allò ha de representar una riquesa positiva i quintuplicada.

Hi ha un altre fet, que és el que potser motiva la majoria dels abusos més accentuats: Les necessitats de les mines. I és per això que em permeto cridar l'atenció del senyor Conseller, per tal que vulgui continuar la seva vigilància i fer-la més intensa encara en els llocs de les zones mineres de Catalunya. A tots els municipis que són aprop de les zones de Fígols i Cardona, i ara es comença per la banda de Sallent i Balsereny, en les explotacions mineres hi ha gent poc escrupulosa que van als boscos propers, i amb l'excusa de fer-hi una aclarida, enlloc d'aprofitar els arbres que han arribat ja a la plenitud i que, per tant, ja han complert la seva funció i que han d'ésser els que realment han de donar la renda i fer valer la riquesa d'aquell bosc, tallen els plançons de deu centímetres de diàmetre perquè aleshores els poden vendre a la mina en millors condicions, ja que la mina, per fer les estibacions, els aprofita, sense haver de fer altra cosa que el tallar el tronc a la mesura que vol i no haver de serrar els arbres en forma que hagin de fer tacons o taulons gruixuts, cosa que encareix la producció de la mina en una part insignificant, però, en canvi, per aquest estalvi lleu castiguen la nostra riquesa forestal d'una manera enorme.

Parlar d'això no és una sistemàtica preocupació meua. Quan va dictar disposicions la Generalitat i quan, a través dels anys, tots els països han regulat les talles, no ho han fet per envair les funcions de la propietat privada, amb tot i que jo opino que els boscos són una de les riqueses més característiques d'utilitat pública i exerceixen una funció social, però amb tot i això no s'ha envaït aquella funció, sino que potser s'ha fet un tutelatge necessari sobre els homes que en passar per circumstàncies econòmiques difícils o empesos per les necessitats del moment o per un impuls de voler percebre una quantitat immediata, inferior avui, no pensen en el dia de demà i venen a ésser uns pròdics de la pròpia finca. Així ens troben que es van fent aquestes talles de boscos abusives, ocasionant grans perjudicis a alguns pobles de diferents comarques. Sense voler cansar l'atenció de la Cambra, però per estar compresos en la mateixa co-

marca, jo us voldria esmentar el cas de la Clusa, aquella esplèndida vegetació forestal on hi havien uns boscos magnífics que tots els excursionistes de Catalunya hauran pogut veure, i que foren tallats per una companyia portuguesa que va fer la explotació a Catalunya de la Clusa. La Clusa alimentava la riera de Margansol, el caudal de la qual, que s'utilitzava per a la producció d'energia elèctrica a Vilada, a causa de que aquella corrent normalment portava un caudal d'aigua suficient per a produir la força elèctrica que es necessitava. Abans, el Margansol tenia un estiatge petit d'un parell de mesos o tres, després d'aquestes talles va començar a accentuar-se aquest estiatge i es varen trobar en que hi havien nou mesos d'estiatge i, pràcticament, tres mesos d'aprofitament hidràulic, amb l'agreujament que aleshores ja havia produït, a més del descens corresponent al Llobregat, que cada any, durant aquests trenta anys darrers, sofreix una minva del caudal constant de les aigües, fora dels anys que, esporàdicament, per l'excés de pluges, permet recobrar una mica el caudal, en perjudici de tot Catalunya, i en quant a la Clusa, amb greu perjudici per a aquella població de Vilada. I així podríem citar el cas de Sant Llorenç, que un dia era d'una vegetació d'un bosc immens, que passava després a ésser terra de conreu un cop tallat, i que després les pluges varen originar la precipitació de les terres riu avall, i avui qualsevol que visiti Sant Llorenç veurà la formació geològica al descobert; aquell lloc que un dia era bosc magnífic, va passar després a terra de conreu i avui han mort les seves terres, i aquella riquesa Catalunya ja no la reconquerirà més.

(*Entra l'Honorable senyor Conseller de Cultura.*)

Però hem de vetllar encara pels altres boscos de Catalunya, encara que, torno a dir, he de retre un homenatge al senyor Conseller perquè sé com es preocupa d'aquest problema, i tinc notícies de què organitza un servei de vigilància forestal ben orientat, però amb tot i això hi han casos que necessiten d'immediata vigilància, especialment, senyor Conseller, en els pobles de Vilada, Borredà, Sercs, Guardiola, Castellar de Riu, Bagà, tota aquella zona, i com també la de Cardona i més avall la zona dels voltants de Súria, Sallent i Balsereny. Els abusos són allà i comarques veïnes, constants; demanen permís, se sotmeten a la Llei de la Generalitat, però després la burlen, perquè, naturalment, com que allà no hi han els mossos d'esquadra que fan la nostra vigilància, com que no hi tenim guarderia forestal i com que de vegades — es trist haver-ho de dir — la guàrdia que té l'Estat en aquests llocs no presta l'interès degut, potser perquè la guarderia està mal orientada en el sentit de què se li paguen únicament tres pesetes i mitja o quatre de jornal, pel que aquella gent ha de cercar una altra manera de defensar-se la vida, el que fa que amb aquest jornal de gana no puguin exercir la seva funció d'una manera efectiva, tot això fa precis una intervenció, i per això jo us vull cridar l'atenció, senyor Conseller, perquè tant aviat com els mitjans econòmics de la Generalitat ho permetin, vulgueu organitzar la guarderia en aquestes zones especials, perquè si en altres zones de Catalunya els abusos existeixen

de la mateixa manera, no hi ha la boca devoradora de les mines que absorveixen cada dia quantitats de tones de fusta, que si encara fos fusta serrada donaria treball a una colla d'obriers i aleshores ens aproximariem més a treure el veritable rendiment dels boscos; fóra realment un fet d'estabilitat econòmica del país. Però ara no. La mà de l'obrér no s'empra intensament, perquè es limiten a tallar els troncs i plançons que ja són prims, que no passen de deu centímetres de diàmetre, malmetent aquesta riquesa, car d'aquí a vint anys foren uns arbres de trenta centímetres de diàmetre que donarien el màxim rendiment i que valdrien sis vegades més del que se'n treu avui, ja que gairebé es venen al preu de llenya.

Per això jo, us vull pregar, senyor Conseller — sense cansar més l'atenció de la Cambra —, que aquest zel i aquesta activitat demostrats pel Departament forestal de la Generalitat, del qual em complasc en fer l'elogi i que vos regiu, siguin accentuats i especialment extesos a aquestes zones, on per l'afany d'unes quantes empreses que demanen una considerable quantitat de tones de fusta prima, es fa precisa una estreta vigilància que determini que una vegada més es deturi aquesta absurditat de tirar a terra la nostra riquesa forestal. (*Molt bé!*)

El Sr. CONSELLER d'Economia i Agricultura: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller d'Economia i Agricultura.

El Sr. CONSELLER d'Economia i Agricultura: Senyors Diputats: He d'agrair en primer terme al senyor Farreres i Duran, els elogis immerecuts que ha volgut aquí dedicar-me per la gestió portada a cap pel Departament d'Agricultura, i agraeixo també les denúncies que ha fet a aquest Conseller respecte de les talles abusives, perquè és un sentit de col·laboració que nosaltres hem d'estimar.

Des de l'autonomia ha estat voluntat inflexible del Govern de Catalunya vetllar per la riquesa forestal, i es pot ben afirmar sense exageracions que des d'aleshores i en virtut de la reglamentació estricta que s'ha anat complint, s'han evitat els estralls sistemàtics que es cometien abans de l'autonomia en tots els boscos de Catalunya. Naturalment que en l'adaptació al nou règim i en el compliment de unes noves normes que han d'arribar a coneixement de tothom, del públic i de les autoritats locals, fatalment s'han de produir situacions en les quals els abusos poden ésser encara una norma, però el senyor Farreres i Duran pot estar ben segur de què la voluntat nostra és evitar la violació de les normes i dels reglaments en quan a les talles.

No desconec el que passa a la zona que el senyor Farreres i Duran acaba ara de descriure d'una manera tan documentada, i pot estar ben segur el senyor Farreres i tots els senyors Diputats, que s'hi posarà cura tot seguit.

Es cert que el Departament es preocupa especialment d'assegurar la vigilància en quan al compliment dels permisos de talla. Aquesta vigilància es realitzarà mitjançant parelles de mossos d'esquadra. Una de les mesures primeres que jo vaig prendre com a Conseller, fou la de disposar que

28 parelles de mossos d'esquadra fossin distribuïdes per Catalunya, sense tenir en compte la divisió antiga provincial, a fi de què aquests homes asseguressin l'estricta compliment dels permisos de talla. Naturalment que aquestes 28 parelles no han sortit encara, no s'han distribuït per raons presupostàries; només 4 parelles han pogut ésser distribuïdes amb els recursos migrats que hi havia al pressupost trimestral, i les 24 que manquen seran distribuïdes una vegada el Parlament hagi aprovat el pressupost semestral que la Comissió té en estudi. Jo estic convençut que amb aquesta vigilància estricta dels mossos d'esquadra, els abusos quedaran reduïts al mínim. Qualsevol avís d'un abús que els senyors Diputats coneguïn, serà sempre ben acollit, ben atès pel Departament, i hem d'agrair no solament als Diputats sinó a qualsevol ciutadà de Catalunya que vulgui apropar-se a nosaltres i dir-nos que en tal lloc, on sigui, no es compleix estrictament la reglamentació vigent per a la conservació de la riquesa forestal de Catalunya.

El Sr. FARRERES I DURAN: Demano per parlar.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Farreres i Duran.

El Sr. FARRERES I DURAN: Dient al senyor Conseller d'Economia i Agricultura que agraeixo les seves manifestacions, ja hauria acabat aquesta nova intervenció meua; però he d'afegir-hi dues paraules més per agrair especialment les disposicions que ha pres, perquè siguin els mossos d'esquadra, que són gent sortida del nostre camp i que coneixen bé les nostres comarques, els que exerceixin aquella vigilància, i per a pregar-li que almenys vulgui trametre una parella a aquesta zona del Bergadà, quant menys perquè aleshores la parella, voltant un dia per un poble i l'altre per un altre, sigui una amenaça constant per als que violen la Llei; amb aquesta sola parella crec que estarien ja cobertes les necessitats d'una zona que encara avui és una de les més riques en matèria forestal i que comprèn una seixantena de pobles. Crec que donades les condicions dels camins que hi ha allí, només amb una parella tindríem controlades totes aquelles mines de la zona subpirrenaica.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Simó.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Per adherir-me al prec del senyor Farreres i Duran i per a manifestar una idea que se m'ha ocorregut amb motiu de la seva brillant intervenció i de la resposta, no menys brillant, del senyor Conseller.

Començo per dir que desconec en absolut el règim local i reglamentació de l'aprofitament de boscos, però si estés en les atribucions del Govern—que em penso que hi està—i no fós ja previst—que suposo que ja ha és, perquè no em penso jo anar davant dels inventors—, la meua idea és la següent: Ultra la correcció disciplinària, governativa, reglamentària, directament a l'infractor, ¿no podria el Govern estudiar la manera de fer subsi-

diàriament responsable el comprador de la llenya? No sé si al Reglament ja hi és.

El Sr. FARRERES I DURAN : Sí, hi és.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL : Doncs, aleshores, no comprenc com es puguin fer talles abusives, perquè, al cap i a la fi, si difícil pot ésser el control, donada l'extensió forestal, el destí de la fusta o de la llenya és fàcilment controlable. Això vol dir que les sancions, potser, són insuficients.

El Sr. CONSELLER d'Economia i Agricultura : És evident.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL : Això vol dir que, sense entrar en l'ordre penal, en el qual no podem entrar per la disposició restrictiva de la constitució de l'Estatut general, el senyor Conseller sens dubte pot fer, i espero que ho farà, no diré extremar la nota, però sí posar una mica la mà més dura en disposicions de caràcter general i de caràcter penal o delictiu, tant sobre el directament responsable, com sobre el que podríem nomenar encobridor, o sigui el que es beneficia de la comissió de l'abús.

El Sr. CONSELLER d'Economia i Agricultura : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Conseller d'Economia i Agricultura.

El Sr. CONSELLER d'Economia i Agricultura : Evidentment, el senyor Simó i Bofarull ha plantejat un dels aspectes més interessants d'aquesta qüestió.

Les sancions actualment en vigor, en conjunt, són petites, i a molts empresaris que es dediquen al negoci de la talla, els surt més a compte abusar del permís i pagar després la multa, perquè aquesta és petita. Precisament tenint en compte això i altres aspectes de la reglamentació vigent des de l'any 1931, jo he disposat una reglamentació nova, en la qual especialment es té en compte el capítol de sancions, i les antigues multes, en quant entri en vigor aquesta nova reglamentació podran anar fins al valor total de l'excés, és a dir, que si un home que talla un bosc en el seu abús ha comès o ha tallat fusta per valor de 50.000 pessetes d'excés sobre el permís que tenia, el servei de la Generalitat podrà aplicar-se com a multa exactament aquestes 50.000 pessetes. Aquest és l'aspecte de la nova reglamentació.

Evidentment que el Parlament de Catalunya, quan s'hagin traspassat els serveis de boscos, tindrà l'obligació de fer la Llei Forestal de Catalunya. Mentre no arribi aquest moment, la reglamentació, un dels aspectes de la qual acabo de dir ara als senyors Diputats, es posarà en vigor tot seguit; és possible que demà o demà passat surti ja al *Butlletí Oficial de la Generalitat*. Insisteixo en dir que un dels aspectes que vaig tenir més en compte per a evitar aquestes talles abusives, és precisament el de fer més fort el règim de sancions, a fi d'evitar que els empresaris de les talles puguin burlar-se de la Llei i encara fer-hi un negoci.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Simó.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL : Per agrair al senyor Conseller d'Economia i Agricultura la seva

amable contestació, i per a que la Cambra em permeti pressuposar que aquesta reglamentació, que ell ha elaborat i que està a punt de posar-se en vigor, serà perfecta i que, per tant, s'hi preveurà la insolvència del que estigui en infracció del reglament de talles. Perquè els propietaris generalment no són ells els que practiquen la talla, sino que venen o arrenden el bosc, i pot ésser molt bé que el propietari no sigui insolvent però no sigui ell responsable i ho sigui l'arrendatari o el comprador del bosc, que no tingui altres béns que el metàl·lic necessari per a pagar els jornals, en el qual cas en aquest Reglament s'haurà de preveure aquesta solvència establint la subsidiarietat en dos o tres graus, o sigui, subsidiàriament responsable el propietari del bosc; però el bosc pot estar gravat amb hipoteca, amb censos, dots, amb una sèrie de càrregues que facin que realment sigui zero el resultat de l'acció fiscal del Govern, en el qual cas s'ha d'establir també un segon grau de responsabilitat subsidiària: el comprador, l'usuari, el transformador, l'utilitzador d'aquesta llenya, de la fusta, que ha estat objecte de la infracció.

El cas Granier Barrera

El Sr. PRESIDENT : Segueix l'ordre del dia. Projecte de Llei sobre la capacitat jurídica de la dona i dels cònjuges.

El Sr. RUIZ I PONSETI : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Estava pendent de la paraula el senyor Ruiz i Ponseti.

El Sr. RUIZ I PONSETI : Amb la vènia de la Presidència em permetré recordar al senyor Conseller de Justícia, que estem pendents de cancellar un petit deute respecte a una pregunta que li vaig fer ahir.

El Sr. PRESIDENT : Havíem ja entrat endavant en l'ordre del dia i anàvem a discutir un dictamen. La Mesa ha tramès la pregunta del senyor Ruiz i Ponseti al senyor Conseller, el qual contestarà quan ho cregui pertinent. Altrament no fóra una fórmula parlamentària. Jo donava la paraula a la V. S. en la discussió del dictamen referent a la capacitat jurídica de la dona.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Amb tot, no hi ha inconvenient, interpretant una mica benèvolament el Reglament, perquè avui el senyor Ruiz i Ponseti pugui repetir o sintetitzar la pregunta, puix que el senyor Conseller sembla que està disposat a contestar-la.

El Sr. RUIZ I PONSETI : Molt agraït a la deferència de la Presidència i crec que no cal repetir la pregunta si ja ha estat tramesa al senyor Conseller pel senyor President de la Cambra, i només desitjo que el senyor Conseller de Justícia expressi a la Cambra l'opinió que li mereix la pregunta que vaig tenir l'honor de formular ahir i, sobretot, la possibilitat d'aquella senzilla solució que jo insinuava en aquest problema.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Conseller de Justícia i Dret.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret : Si

he d'ésser sincer, senyors Diputats, no conec bé la pregunta que em va fer ahir el senyor Ruiz i Ponseti, però he vist per la Premsa, més que pel DIARI DE SESSIONS, que fa referència a l'empresonament del Conseller municipal senyor Granier Barrera. Demana el senyor Ruiz i Ponseti la meva opinió.

Doncs, francament, la meva opinió no la puc dir; la meva opinió no crec que tingui cap interès perquè és una opinió personal, que no pot anar lligada amb el càrrec de Conseller, i la pregunta que em fa el senyor Ruiz i Ponseti me la fa com a Conseller, i per tal, com a Conseller li he de contestar.

Jo lamento molt el que passa amb el senyor Granier Barrera. Es tracta d'un bon amic meu, antic company d'empresonament, i lamento vivament la situació en què es troba. Crec, però, que el senyor Granier Barrera ha sofert una equivocació com a conseqüència d'un excés d'amor propi, motivat per la seva posició política i pel seu entusiasme en encarar-se valentment amb els seus enemics polítics; aquest excés d'amor propi l'ha portat a fer davant del Jutge declaracions de bastanta gravetat respecte a persones que tenen avui autoritat dintre la República. Així ho crec jo, i per això dic que tinc la convicció de què es tracta d'una qüestió d'amor propi. Confio que quan es faci la prova de la còpia cinematogràfica parlada que es va fer de les manifestacions d'ell, es veurà com el senyor Granier Barrera no va dir cap paraula injuriosa per a cap autoritat.

Ara bé; si el senyor Granier Barrera, com el Jutge deu creure-ho, ha fet manifestacions injurioses per una autoritat de la República, estant com estem en estat d'alarma, segons la disposició de la Llei, ha d'ésser sotmès als Tribunals d'Urgència, la qual cosa vol dir que no podrà gaudir de llibertat provisional, que la causa s'ha de substanciar amb tota rapidesa i que, en cas de recaure una condemna, tampoc podrà gaudir de condemna condicional. Agravants que comporta l'actual Llei de la República. Però jo tinc la plena confiança de què aquesta gravetat no pesarà sobre Granier Barrera, perquè es podrà demostrar definitivament pel procediment científic que és aquesta còpia cinematogràfica de les seves manifestacions, que no va fer manifestacions injurioses per cap autoritat de la República; es demostrarà que purament i simplement s'ha col·locat i ha defensat aquesta posició davant de les preguntes que se li varen fer per un excés d'amor propi.

Ara bé; estant en tramitació aquesta qüestió i no podent creure jo fins ara que ha existit cap extralimitació conscient de cap funcionari de la justícia, jo no puc intervenir per a res en aquesta qüestió, i crec que és el meu deure no intervenir-hi confiant en que es farà justícia. Jo respecto, com és el meu deure, la independència de la funció judicial, sempre que aquesta funció s'exerceixi dintre de la seva pròpia jurisdicció, sense apassionaments ni partidismes de cap classe.

Dic això perquè segons recordo del que he llegit a la premsa, el senyor Ruiz i Ponseti demanava una destitució fulminant d'aquest Jutge; i sense entrar a jutjar l'actuació d'aquest funcionari, jo dic que no se'l pot destituir perquè la jus-

tícia ha d'ésser respectada per tots i tots hem de procurar que els Jutges es moguin dintre de la seva competència; però nosaltres no tenim facultats per a destituir fulminantment aquest Jutge, el que no vol dir, tampoc, que si les tinguéssim el destituïssim. Diem, simplement, que no les tenim. Prego al senyor Ruiz i Ponseti que amb la gran influència que té prop de l'amic Granier Barrera procuri substreure'l d'aquesta situació d'amor propi excessiu en què s'ha situat i faciliti la gestió de la justícia. Existeix una versió del discurs feta per mitjans científics. Esperem que serà suficient, si en ella no hi consten paraules d'injúria adreçades a cap autoritat de la República, perquè Granier Barrera surti bé d'aquesta situació.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: El senyor Ruiz i Ponseti té la paraula.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Es natural que estem consternats quan ens trobem amb la inviolabilitat de la Justícia. El senyor Conseller està en el seu just paper quan defensa la independència del Poder judicial; però em sembla que en aquest cas ho fa d'una manera excessiva, perquè és evident, i això està en l'ànim de tots, que aquest senyor Jutge ha procedit injustament. S'ha equivocat amb el procediment, i a més a més en el fons de la qüestió no té la raó, perquè suposant que fossin veritat les paraules que a sí mateix s'atribueix Granier Barrera, són unes paraules que o bé les mateixes o molt semblants, tots les hem sentit dir més d'una vegada i les hem elogiat; i fins el mateix senyor Conseller de Justícia i Dret i jo opinem exactament el mateix que el senyor Granier Barrera, i crec que tots els senyors Diputats d'aquest Parlament opinen exactament el mateix.

Plantejat el tema, que és el fons de la qüestió, a les Corts Constituents de la República, quan semblava que la majoria dels Diputats oblidaven aquest punt tan essencial dintre d'un règim democràtic, hagué d'aixecar-se un home tan respectat per tots nosaltres i que tant acostuma a pesar les seves paraules com és Jaume Carner, a parlar amb repugnància, per ell, de la calç, del guix i del ciment, perquè la gent es recordés amb qui tractava, perquè segons amb qui es tracta, així s'ha de procedir.

Aquí estem davant del cas evident d'un Jutge que actua a les ordres del lerrouxisme i crec que el senyor Conseller de Justícia i Dret deu tenir atribucions, i si no les té les hauria de tenir, i si no les té se les hauria de prendre... (*Rialles.*) perquè els moments són excepcionals per a procedir d'una manera convenient i ràpida contra aquest Jutge que està demostrant, que ja ho ha demostrat en altres ocasions, que és absolutament indesitjable per a Catalunya.

Jo diria que aquests procediments sumaríssims, fruit d'aquesta Llei d'ordre públic, són d'un perill extraordinari. És evident que empraré tota la meva amistat i de tot l'ascendent que pugui tenir sobre Granier Barrera perquè faci acatament a aquesta demostració científica a què feia referència el senyor Conseller de Justícia i Dret. La ciència ho pot demostrar tot... (*Rialles.*) i pot inclús de-

mostrar això que ara s'ha demostrat. Però hi ha el perill de què la justícia — com més d'una vegada s'ha demostrat aquí i com ens haurem d'ocupar altres moltes vegades —, no és una cosa dreta, sinó absolutament corva i tortuosa; hi ha el perill de què la justícia s'equivoqui novament i vingui un fall contrari a la llibertat de Granier Barrera. I es aquest cas perillosíssim que jo voldria preveure; perquè nosaltres hauríem de preveure el perill de què la joventut de Catalunya, els homes valents de Catalunya, desbordin la justícia que està al servei de Catalunya. No ens convé a ningú gastar les energies en els moments actuals en casos episòdics com aquest; crec que s'han de conservar totes les energies per un plet molt més important que tots tenim davant. Homes del tremp de Granier Barrera ens poden fer falta no entre reixes, sinó al carrer, que al carrer potser haguem d'actuar nosaltres dintre poques hores i no ens convé que aquests elements estiguin empresonats.

Continuació de la discussió del Dictamen de la Comissió relatiu al Projecte de Llei sobre la capacitat jurídica de la dona i dels cònjuges

El Sr. PRESIDENT: Continua la discussió de totalitat.

El Sr. TAULER: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. TAULER: Senyors Diputats: En la discussió de la totalitat del dictamen sobre aquest Projecte, dictamen que l'accepta en tota la seva integritat, feren unes objeccions, si no recordo malament, els senyors Simó i Bofarull, Romeva i Ruiz i Ponseti, objeccions no sobre el fons del Projecte, sinó més aviat sobre l'oportunitat o la necessitat de presentar el Projecte en la forma que venia i també sobre el redactat del mateix.

Respecte aquestes observacions i objeccions, el President de la Comissió avui absent va contestar ja als impugnadors; però tota vegada que un d'ells va pregar a la Comissió que retirés aquest dictamen i aquest prec no ha estat contestat, l'únic que creu avui la Comissió que ha de fer és manifestar que manté el dictamen en el sentit de no retirar-lo, sense que això vulgui dir que en la discussió de l'articulat no pugui admetre aquelles esmenes que tendeixen a millorar el redactat o aclarir alguns dels conceptes que no influeixin en l'abast del projecte.

El Sr. PRESIDENT: Va a procedir-se a la discussió de l'articulat. Hi ha un vot particular del senyor Rovira i Virgili que afecta als articles primer i segon.

(Es dona lectura al següent vot particular:

«Els arts. 1.er i 2.^{on} quedaran refosos, i el text del nou art. 1.er serà aquest:

«Article 1.er La dona té la mateixa capacitat civil que l'home.

Aquesta igualtat no impideix les disposicions particulars a un dels dos sexes, derivades de causes fisiològiques, com la fixació de l'edat nubil i la prohibició a la vídua de contraure nou matri-

moni abans d'haver transcorregut el període legal.»

Palau del Parlament, 5 de juny del 1934. — A. Rovira i Virgili.»

El Sr. PRESIDENT: La Comissió té la paraula.

El Sr. TAULER: La Comissió no té cap inconvenient en acceptar el vot particular del senyor Rovira i Virgili. Al contrari, creu que pot millorar l'articulat i accepta la redacció de l'art. 1.er en la forma que el redacta el signant d'aquest vot particular, substituïnt el primer i segon del dictamen.

El Sr. PRESIDENT: En les esmenes presentades pel senyor Simó i Bofarull al dictamen, es demana la supressió dels arts. 1.er i 2.^{on}.

El Sr. TAULER: La Comissió rebutja l'esmena del senyor Simó. La retira aquest senyor Diputat?

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: La mantinc.

El Sr. PRESIDENT: Resta rebutjada l'esmena, amb el vot en favor d'ella dels senyors Simó i Romeva.

Dongui's lectura a l'art. 1.er, tal com queda redactat.

(Un senyor Secretari llegeix:

«Article 1.er La dona té la mateixa capacitat civil que l'home.

Aquesta igualtat no impideix les disposicions particulars a un dels dos sexes, derivades de causes fisiològiques, com la fixació de l'edat nubil i la prohibició a la vídua de contraure nou matrimoni abans d'haver transcorregut el període legal.»

El Sr. PRESIDENT: S'aprova l'art. 1.er? (Assentiment.) Resta aprovat.

Article 2.^{on}, o sigui el 3.^{on} del dictamen. Hi ha un vot particular.

(Es dona lectura al següent vot particular:

«L'art. 2.^{on} (abans 3.^{on}) queda redactat així:

«Article 2.^{on} El matrimoni no modifica la capacitat civil dels cònjuges, llevat dels casos expressament consignats en les Lleis.»

Palau del Parlament, 5 de juny del 1934. — A. Rovira i Virgili.»

(Entra a la Cambra l'Honorable senyor President de la Generalitat.)

El Sr. PRESIDENT: Quin és el criteri de la Comissió respecte a aquest vot particular?

El Sr. TAULER: La Comissió el rebutja.

El Sr. PRESIDENT: Aleshores, segons es desprèn de la seva esmena, el senyor Simó i Bofarull demana la supressió de l'article. Persisteix l'esmentat senyor Diputat en demanar aquesta supressió?

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Sí, persisteixo.

El Sr. PRESIDENT: La Comissió té la paraula.

El Sr. TAULER: La Comissió manté aquest art. 3.^{on}, ara 2.^{on}, suprimint, però, el darrer apartat que diu: «Llevat dels casos expressament exceptuats per les Lleis».

El Sr. PRESIDENT: Així queda rebutjat, el que fa referència a aquest article, el vot particular del senyor Rovira i Virgili.

També queda rebutjada l'esmena del senyor Simó, suposant que la mantingui.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Sí, senyor President.

El Sr. ROMEVA : També la mantinc jo.

El Sr. PRESIDENT : Queda rebutjada amb el vot favorable a ella dels senyors Simó i Romeva.

S'aprova l'art. 2.ª, que apareixia com a 3.ª en el projecte de Llei? (*Assentiment.*) Resta aprovat.

(*La redacció definitiva d'aquest article és la següent :*

«Article 2.ª El matrimoni no és causa modificativa de la capacitat d'obrar de la dona.»

El Sr. PRESIDENT : Article 4.ª Llegeixi's el vot particular que hi fa referència.

(*Es dona lectura al vot particular següent :*)

«L'article 4.ª és substituït pels dos articles següents :

Article 4.ª En el matrimoni, cap dels cònjuges no té potestat sobre l'altre.

Article 5.ª Per a la representació legal d'un cònjuge per l'altre, caldrà l'atorgació de poders.

Palau del Parlament, 5 de juny del 1934. — A. Rovira i Virgili.»

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula la Comissió.

El Sr. TAULER : La Comissió manté l'article tal com ve en el dictamen.

El Sr. PRESIDENT : Dongui's lectura a una esmena que es refereix a aquest article.

(*Es dona lectura a l'esmena següent :*)

«El marit no té autoritat compulsiva sobre la muller ni la representa sinó en cas d'incapacitació d'aquesta.

Palau del Parlament, 6 de juny del 1934. — J. Simó i Bofarull, Gonçal Ibars, Pau Romeva i E. Ruiz i Ponseti.»

El Sr. SIMÓ I BOFARULL : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Simó i Bofarull.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL : Per les mateixes raons que en forma esquemàtica vaig tenir l'honor d'exposar l'altre dia en tractar de la totalitat, em veig obligat a impugnar aquest art. 4.ª, perquè crec que hauria de substituir-se per quelcom anàleg a l'art. 1.ª de la meua esmena de totalitat, que tampoc m'acaba d'agradar ara, després de llegir-la per segona vegada. L'art. 4.ª hauria de dir, ja subjectant-se al projecte que estem discutint, que el marit no té autoritat compulsiva sobre la dona, ni els cònjuges no es representen entre sí, sinó en el cas d'incapacitat d'un d'ells, per evitar, com ja dèiem l'altre dia, en cas d'incapacitat sobrevinguda d'un dels dos, si la Llei no dóna per endavant la representació de dret, caldrà sol·licitar la suplència de la capacitat, de l'incapacitable al procediment ordinari de la incapacitació, mentre que si es digués que es representaran mútuament en el cas d'incapacitat de qualsevol d'ells, llavors d'una manera automàtica es donarien grans facilitats en la vida pràctica i quedaria la cosa suplida per aquesta mateixa Llei, sense necessitat d'haver d'anar a un expedient d'incapacitació com si es tractés d'una persona estranya a la família.

Es podrà dir que això serà objecte d'una altra Llei, que serà objecte de l'art. 10 del Codi civil, o del cap. N d'una altra Llei que vindrà aquí parlant de la tutela i de la curatela. Per això anava a la supressió d'aquests primers articles del Projecte

de Llei, per tal d'evitar que servissin de pòrtic a una sèrie de declaracions de caràcter general que després es troben insatisfetes per la resta del projecte.

Si el projecte quedés reduït als tres preceptes de caràcter positiu que té, partint de la base de què hi ha la declaració de principis de què el matrimoni no minva, no modifica, perquè si modifica és en el sentit d'ampliar, puix les relacions jurídiques que neixen de la Institució del matrimoni civil amplien considerablement la capacitat de la dona. El que pot dir-se és que no la minva, al contrari del principi general, legal i pràctic, existent fins avui segons el qual, pel fet de contraure matrimoni la dona veia mermada la seva capacitat jurídica.

Per tant, ara que estem en l'art. 4.ª crec que podríem posar un qualificatiu que vingués a allunyar inclús tot allò que hi pogués quedar de *manu militari*, però un adjectiu que tampoc vingués a substreure en absolut allò que per estar arrelat en la cultura occidental dóna al marit una certa autoritat.

Això a mi no m'interessa gran cosa; però jo posaria que no té autoritat compulsiva. Ara, en el que toca a la representació, que és el que havia començat dient i amb el que acabo, crec que s'hauria de posar aquest cas. La Llei atorga la representació al cònjuge sa, quan l'altre es troba incapacitat o bé per absència o per presumpció de mort, o si no hem d'anar a fer un expedient. Ara, si volem reservar-ho per quan parlem de capacitat de persones naturals o expressament reservar-ho per quan es tracti de la tutela, amb una declaració així del senyor Conseller nosaltres quedaríem tranquils, però falta que això ho entenguin els dos milions d'habitants de Catalunya, els cinquanta mil advocats, els quaranta mil procuradors i els tres-cents jutges.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Conseller de Justícia i Dret.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret : El fet de presentar aquestes lleis modificant, en part, el Dret Civil familiar de Catalunya d'una manera fragmentària té els seus peròs i els seus contres. El cas és que si la Comissió Jurídica Assessora hagués hagut de presentar totes aquestes Lleis completes i per unitats orgàniques — com crec que deia en el debat d'ahir el senyor Romeva — probablement hauria trigat bastant més, i creia l'anterior Conseller — i jo comparteixo el seu criteri —, presentar-les a mesura que anés fent aquestes lleis precises, en quant aquestes lleis es poguessin considerar precises, aplicant i desenrotllant els principis normatius de la Constitució i de l'Estatut i introduir-ho dintre del cos del Dret Civil que vingués a donar una aplicació més ràpida a aquests preceptes generals que són fills de la Constitució i de l'Estatut, i que són fills, en podríem dir, del moviment republicà del 14 d'abril. Per tant, en aquesta Llei, l'aspecte a què ara el senyor Simó i Bofarull feia referència de la representació per causa d'incapacitat, jo crec que està bé el precepte en la Llei, perquè obeeix a un pensament tota aquesta manera de desenrotllar-se la Llei — no és que jo hi estigui con-

forme íntegrament, però obeeix a un pensament — i és de regular exclusivament la capacitat civil i jurídica de la muller dintre del matrimoni i la repercussió que això té respecte del marit, respecte al qual és una minva dels drets que tenia abans i, de la muller, és un augment dels drets que tenia abans, i no fa referència a la representació que se li atorga en cas d'incapacitat considerant que la primera persona en un matrimoni existent, que pugui representar legalment a la dona, sigui el marit. Això, la Comissió Jurídica — i en aquest cas jo comparteixo el seu criteri — ho ha deixat per a quan es regulin totes les qüestions per cas d'incapacitat, quan porti aquest altre aspecte, també, de la regulació del dret familiar. I m'han dit — aquestes són les notícies que jo en tinc — que és immediat el lliurament al Conseller i, per tant, immediat serà sotmetre-ho al Govern i portar a la Cambra, la Llei que fa referència a la curatela. Amb això ens trobem amb preceptes que hauran de regular d'una manera més orgànica en tot el que fa referència a incapacitat, com els de l'absent, i, demés, i en aquest cas especialíssim que el marit tingui representació legal de la muller per aquestes coses. I per això la part d'aquest article que atorga la seva representació, està bé; crec que s'ha de mantenir sense fer diferenciació per al cas d'incapacitat, que és un altre problema. Es tracta de la representació normal que es donava en el concepte antiquat del matrimoni en relació als béns, i per això jo crec que està bé, i, sobretot, també, mantenir la paraula «autoritat», perquè quan a aquell aspecte d'escrúpul de monja que deia el senyor Simó i Bofarull que tenia respecte de la paraula «autoritat», jo crec que encara una mica d'autoritat ha de restar; està bé que hi resti, però serà guanyada moralment pel marit, perquè també dintre de la Llei no pot quedar-hi això.

La paraula que introduïa el senyor Rovira i Virgili respecte a la potestat, jo no la comparteixo, perquè potestat ve de poder, i és més dura «potestat» que «autoritat», tal com ha estat acceptada generalment i legalment, en tot l'anterior règim, que en podríem dir, perquè la paraula «autoritat» era simplement el que la vènia marital: era una necessitat de posseir el consentiment del marit pels actes jurídics que fes la muller, i estava establert ja d'una manera consensual que la paraula autoritat no tenia, en l'aspecte legal, més abast que aquest, i en dir la Llei que no concedeix al marit autoritat sobre la muller, aquí té un major volum: no li concedeix autoritat de cap mena, però tampoc no li concedeix aquesta autoritat legal que necessitava, abans la muller de tenir autorització, en els seus actes, del marit, perquè poguessin aquests actes tenir virtualitat, en mèrits d'aquesta autorització que rebia del marit.

Jo, per això crec que el senyor Simó, pensant que el que fa referència a aquesta idea — que jo també comparteixo — de què la persona més indicada per a representar la dona en el cas d'incapacitat és el marit, vigent el matrimoni, no és lloc més adequat aquí i ho podem transportar en el moment que vingui una regulació total de la tutela i la curatela, deixant l'article tal com està.

El Sr. PRESIDENT: Retira l'esmena el se-

nyor Simó? (*Assentiment del senyor Simó.*) Queda retirada. La Comissió havia rebutjat la part del vot particular del senyor Rovira i Virgili que feia referència a aquest article. Hi ha algun senyor Diputat que voti en pro d'aquest vot particular del senyor Rovira i Virgili? (*Silenci.*) Resta rebutjat. S'aprova l'art. 4.º del dictamen, que ara passarà a ésser el tercer, tal com ve redactat i el sosté la Comissió? (*Assentiment.*) Resta aprovat.

Article 5.º Hi ha una esmena del senyor Simó que fa referència a l'article.

(*Es dona lectura a l'esmena següent:*)

«Els cònjuges poden exercir professió, ofici, càrrec, comerç o indústria que no els impideixi el compliment dels deures familiars i sense obligar l'altre cònjuge.

Palau del Parlament, 6 de juny del 1934. — Simó i Bofarull, Gonçal Ibars, Pau Romeva i Ruiz i Ponseti.»

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. TAULER: La Comissió accepta aquesta esmena del senyor Simó.

El Sr. PRESIDENT: S'accepta, doncs, l'esmena del senyor Simó que fa referència a l'art. 5.º, que ara passarà a ésser el quart. S'aprova l'article cinquè, que ara passarà a ésser el quart, segons l'esmena del senyor Simó? (*Assentiment.*) Queda aprovat.

(*L'article és aprovat amb la següent redacció definitiva:*)

«Article 4.º Els cònjuges poden exercir professió, ofici, càrrec, comerç o indústria que no els impideixi el compliment dels deures familiars i sense obligar l'altre cònjuge.»

El Sr. PRESIDENT: Article 6.º Hi ha també una esmena del senyor Simó. Dongui-se'n compte...

El Sr. TAULER: Les altres esmenes presentades pel senyor Simó i altres signants, són completament iguals als articles del Dictamen. La variació consistia en la numeració que els correspon en l'articulat.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Donat l'estat de la discussió, és natural que dongui per retirades les esmenes restants.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Justícia i Dret.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Re-passant aquest article, després de la discussió d'ahir, em fa l'efecte que el seu darrer paràgraf no és necessari. Diu: «Respecte als béns dotals i a les participacions dels cònjuges en els béns en comunitat familiar o conjugal, caldrà estar al que preceptuen les disposicions reguladores d'aquestes institucions». No cal dir-ho; no dient res s'estarà a allò que diguin les disposicions reguladores d'aquestes institucions, i així fem la Llei d'una manera més breu i més precisa; és a dir, que jo suprimiria aquest darrer paràgraf que no té cap finalitat, si els sembla bé als senyors Diputats, tenint en compte els béns dotals. Aquestes participacions dels cònjuges són sempre filles de pactes matrimonials; és dret consensual i, per

tant, en no posar-hi res, sempre serà lliure de fer tots els pactes dotals i matrimonials que hom vulgui. Es a dir, que es respectarà allò que vulguin pactar lliurement; se'ls deixa en llibertat.

El Sr. ROMEVA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Romeva.

El Sr. ROMEVA: Jo acceptaria aquesta explicació del senyor Conseller si no hi hagués altra mena de béns que neixen moltes vegades del treball i de l'administració conjunta dels cònjuges i aleshores no són coses pactades.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: La comunitat familiar; la comunitat de béns del matrimoni, és pactada i es pot establir que quan no hi hagi pacte en contrari hi ha comunitat de béns.

El Sr. ROMEVA: Això cal salvar-ho, perquè quan regulem pels rics, per exemple, es prenen moltes precaucions pels que han de constituir el matrimoni, moltes d'aquestes coses són pactades i estipulades; però si regulem pels pobres, que generalment quan arriben a tenir un peculí gran o petit és degut a l'esforç conjunt dels dos cònjuges, aleshores la qüestió té per a mi més importància i mereix per mi més consideracions.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: De totes maneres—si em permet el senyor Romeva—no té res a veure amb això, perquè aquí es diu «respecte als béns dotals i a les participacions dels cònjuges en els béns en comunitat familiar o conjugal, caldrà estar al que preceptuen les disposicions reguladores d'aquestes institucions». Si no diem res, estarà al que disposin les disposicions reguladores d'aquestes institucions. Jo dic que això és innecessari, no perquè en sigui contrari, sinó primer perquè és consensual, i després perquè a allò que diguin aquestes institucions ja s'hi estarà.

El Sr. PRESIDENT: Així, queda aprovat l'art. 6.º, que ara passarà a ésser 5.º amb les modificacions que hi ha fet el senyor Conseller? (Assentiment.) Queda aprovat.

(La redacció definitiva a l'article aprovat és la següent:

«Article 5.º Cadascun dels cònjuges podrà, sense llicència de l'altre, adquirir per títol oneros o lucratiu, alienar i gravar els seus béns, comparèixer en judici i, en general, contractar i obligar-se i realitzar tota mena d'actes jurídics.

Això no obstant, cap cònjuge no pot adoptar sense consentiment de l'altre.»

El Sr. PRESIDENT: Art. 7.º del dictamen, que ara passarà a ésser 6.º

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Justícia i Dret.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Jo proposaria una modificació, també, a aquest article 7.º que ha de passar a ésser 6.º Diu: «Els cònjuges poden celebrar entre ells tota mena d'actes jurídics, sense perjudici de la revocabilitat establerta per les lleis respecte als actes realitzats a títol lucratiu». Em sembla que ahir el senyor Si-

mó i Bofarull, en el seu discurs, feia referència a la contradicció que hi havia amb l'art. 9.º que diu que queden, també, derogades totes les lleis i aquesta referència que fa constantment a totes les lleis.

Aquesta revocabilitat dels actes lucratius és del dret romà, i si estem legislant civilment a Catalunya seria partidari que en el possible la legislació nova substituïxi el Dret romà, i no fem referència al que resta subsistent del Dret romà, que si ho fem així és possible que no en subsisteixi res. Per tant, jo faria una modificació: deixar una llibertat als cònjuges per a poder celebrar entre ells tota mena d'actes jurídics és perillós i, en conseqüència, jo posaria una limitació: «tota mena d'actes jurídics sense perjudici de la revocabilitat, ja per actes entre vius, ja per actes d'última voluntat, respecte els actes realitzats a títol lucratiu», sentant, també, que el testament és un acte que revoca els actes a títol lucratiu, és a dir, que si en testament es disposa d'un bé que hagi estat cedit a títol lucratiu, predomina el testament sobre aquesta cessió feta a títol lucratiu i per actes entre vius revocable sempre la cessió que es pugui fer a títol lucratiu.

El Sr. COROMINES: Pot ésser en perjudici de tercer i aleshores el tercer pot demanar la revocabilitat a títol lucratiu.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Jo deia: «els cònjuges poden celebrar entre ells tota mena d'actes jurídics sense perjudici de la revocabilitat, ja per actes entre vius, ja per actes d'última voluntat respecte els actes realitzats a títol lucratiu». Em penso que d'aquesta manera no fem referència a cap de les coses establertes en la Llei.

El Sr. COROMINES: Jo em referia a l'explicació que la V. S. donava del que volia dir que revocessin per testament. També es pot fer això quan un tercer es creu defraudat, perquè en un acte a títol lucratiu s'han fet insolvents.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Mantenir el final: «En cap cas, però, durant la vigència del matrimoni, no podrà un d'ells executar els béns de l'altre».

El Sr. PRESIDENT: Fa referència a aquest article, també, un vot particular del senyor Rovira i Virgili.

(Es dona lectura al vot particular següent:

«En l'art. 7.º, allí on diu: «durant la vigència del matrimoni», posar: «mentre subsisteixi el matrimoni».

Palau del Parlament, 5 de juny del 1934. — A. Rovira i Virgili.)

El Sr. PRESIDENT: La Comissió té la paraula.

El Sr. TAULER: Rebutgem el vot particular.

El Sr. PRESIDENT: ¿No hi ha ningú que sostingui el vot particular del senyor Rovira i Virgili? (Silenci.) Es rebutjat.

¿S'aprova l'art. 7.º del dictamen, que passarà a ésser art. 6.º, amb la modificació proposada pel senyor Conseller de Justícia i Dret? (Assentiment.) Resta aprovat.

(La redacció definitiva de l'article és com segueix:

«Article 6.º Els cònjuges poden celebrar entre ells tota mena d'actes jurídics, sense perjudici de la revocabilitat, bé per actes entre vius, bé per actes de darrera voluntat respecte als actes realitzats a títol lucratiu. En cap cas, però, durant la vigència del matrimoni, no podrà l'un d'ells executar els béns de l'altre.»

A continuació és aprovat l'art. 8.º del dictamen (7.º del text definitiu, al qual no hi ha formulada cap esmena ni cap vot particular.)

El Sr. PRESIDENT: Art. 9.º del dictamen.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Justícia i Dret.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Simplement, per a proposar la supressió d'aquest article 9.º del dictamen, supressió motivada per la seva inutilitat.

El Sr. PRESIDENT: S'acorda la supressió de l'art. 9.º del dictamen? (*Assentiment.*) Resta suprimit.

Article 10. S'aprova?

El Sr. COROMINES: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Coromines.

El Sr. COROMINES: Només per a demanar que no es posés l'aplicació immediata d'aquesta Llei, perquè es tracta d'una Llei civil. A tot arreu aquesta Llei quan impliquen una reforma substancial en dret, es deixen en estat de no aplicació durant un temps perquè tots els elements contrapuntats es puguin preparar per a la seva aplicació. Així s'ha fet, per exemple, en la Llei de majoria d'edat, així s'ha fet a Suïssa amb el Codi d'obligacions i a tot arreu on es fa una reforma trascendental; i té per objecte el següent: és clar que una vegada publicada una Llei en el *Butlletí Oficial* s'ha de suposar teòricament que tothom la coneix, però de fet no és així. Hi ha la possibilitat que un matrimoni, de moment que vulgui obrar de mala fe, faci actes que la gent no hagi previst i pugui burlar la bona fe dels altres, mentre que si ja se sap d'algun temps és probable que tothom estigui informat de que aquesta Llei existeix, i no hi ha el perill de tractar amb un matrimoni que ha canviat el règim antic d'una sola representació i direcció per un de divisió de béns com el que ací s'estableix. De manera que jo proposaria que la vigència d'aquesta Llei fós a fi d'any, o que comencés a regir juntament amb la de majoria d'edat, o quan menys es deixi un període de purgació sense fer aplicació d'aquesta Llei, però que de totes maneres no sigui aplicada immediatament.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti.

El Sr. RUIZ I PONSETI: La part estrictament civil de la Llei no ens interessa gaire. Crec que pot acceptar-se el criteri del senyor Coromines. Però hi ha una part que no és civil, que és la que fa referència a deixar anul·lat el que fins ara se'n deia l'autoritat del marit. Jo, en aquesta part, hi veig un perill evident en deixar-la així, en quarantena, per esperar la seva vigència, un temps

determinat, perquè per en allò que en física en diem la Llei de l'últim esforç, és evident que aquesta autoritat, quan sàpiga que ha de desaparèixer, es farà sentir aquests últims temps d'una manera més enèrgica en contra de la dona, i és per això que si esperem uns mesos a la vigència d'aquesta Llei n'exclouria l'article que fa referència a l'autoritat marital.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Jo lamento no poder coincidir amb aquest rezel, tan accentuat, respecte a l'exercici de l'autoritat marital, del senyor Ruiz i Ponseti. En canvi, em semblen bé les paraules del senyor Coromines, i per tant podríem posar, si la cambra no hi té inconvenient, que aquesta Llei començarà a regir com la de la majoria d'edat, o sigui el dia primer de gener de l'any que ve.

El Sr. PRESIDENT: S'aprova l'art. 10 del dictamen, que passarà a ésser 8.º del text definitiu, amb la modificació de que entrarà en vigor el dia primer de gener del 1935? (*Assentiment.*) Resta aprovat.

(El text definitiu de l'article aprovat és el següent:

«Article 8.º Aquesta Llei entrarà en vigor el dia 1.º de gener del 1935.»

El Sr. PRESIDENT: La Llei resta pendent de redacció i votació definitives.

Lectura del Dictamen de la Comissió sobre la proposició de Llei modificant l'article 57 de la Llei Municipal de Catalunya

(El senyor Secretari dona lectura al següent

«DICTAMEN

Reunida la Comissió permanent de Governació sota la presidència del senyor Pere Mestres i Albet, amb assistència dels Vocals senyors Arnau, Espanya, Fonbarnat, Folc i Rouret i actuant de Secretari el senyor Joaquim Bilbeny i Bosc per tal de dictaminar sobre la proposició de Llei signada pels senyors Riera, Rouret, Dot, Fàbrega, Bancells, Folc, Sellés, Casademunt, Magre i Bru, referent a modificació de l'art. 57 de la Llei Municipal de Catalunya, acorda, per unanimitat, de sotmetre a l'aprovació del Parlament la següent

PROPOSICIÓ DE LLEI

Article únic. S'afegirà a l'art. 57 de la Llei Municipal, el següent:

«Aquest acord haurà de publicar-se al *Butlletí Oficial de la Generalitat* i fixar-se per certificació en el tauler d'edictes i podrà ésser objecte del referèndum popular que regula el Títol X d'aquesta Llei, sempre que el demanin el 5 per 100 dels electors dintre del termini d'un mes després de publicat l'acord oficialment.

Serà d'aplicació al dit acord el que disposa l'article 156 d'aquesta Llei.

DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA

Per als casos compresos a l'art. 57 d'aquesta Llei que estiguin actualment en tramitació, l'acord de l'Ajuntament, de regir-se per Comissió de Govern, no serà executiu si la Direcció General d'Administració Local aprecia per la quantitat o qualitat de les manifestacions emeses que existeix un corrent d'opinió important o respectable en sentit contrari al dit acord, i per a la seva efectivitat caldrà que l'Ajuntament sotmeti el repetit acord a referèndum popular.

Palau del Parlament, 8 de juny del 1934. — El President, Pere Mestres. — El Secretari, Joaquim Bilbeny.»

ORDRE DEL DIA

per a la sessió de dimarts

1. Precs i preguntes.
2. Discussió del dictamen de la Comissió sobre la proposició de Llei modificant l'art. 57 de la Llei Municipal de Catalunya.
3. Votació definitiva de la Llei de Coordinació i Control Sanitari Públic.
4. Votació definitiva de la Llei sobre la capacitat jurídica de la dona i dels cònjuges.

(S'aixeca la sessió a les set menys onze minuts de la vetlla.)